

BusinessAcademy

ORGANIZACIONO PONAŠANJE

6. mart 2010.

Seminar vodi

Jasna Stojanović

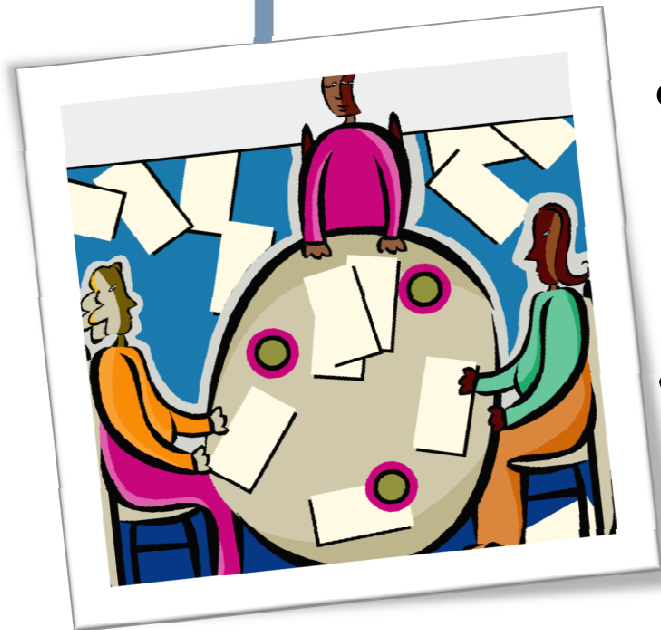

BusinessAcademy

Organizacija

- Sastoji se od dvoje ili više ljudi.
- Funkcioniše u kontinuitetu radi postizanja zajedničkog cilja.
- Karakterišu je formalne uloge koje definišu ponašanje njenih članova.

Definicija organizacionog ponašanja

- Organizaciono ponašanje je primenjena naučna disciplina koja istražuje kako individualni, grupni i organizacioni faktori utiču na ponašanje ljudi u cilju unapređenja efikasnosti organizacija i zadovoljstva ljudi
- Cilj Organizacionog ponašanja kao naučne discipline je da menadžerima obezbedi znanje o tome zašto se ljudi ponašaju tako kako se ponašaju i kako se to ponašanje može promeniti

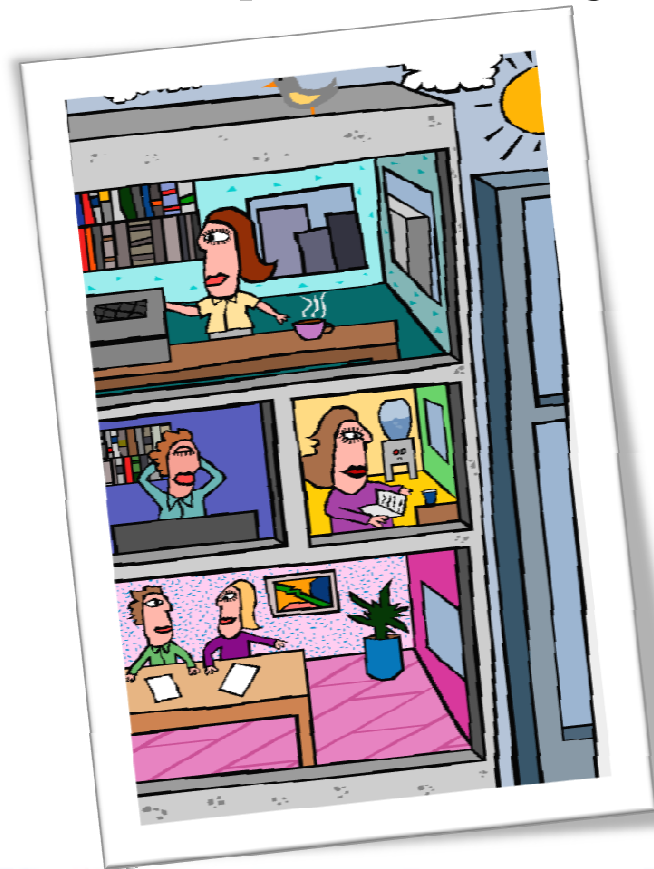

BusinessAcademy

Zašto se proučava organizaciono ponašanje?

*Da bismo mogli
da objasnimo,
predvidimo i
kontrolišemo
ponašanje ljudi*

BusinessAcademy

Odnos Organizacionog Ponašanja i drugih nauka

Organizaciono ponašanje je primenjena disciplina koja koristi znanja raznih humanističkih nauka:

- Psihologija
- Sociologija
- Socijalna psihologija
- Antropologija
- Političke nauke

Faktori koji utiču na organizaciono ponašanje

ORGANIZACIONI FAKTORI

- Kultura
- Struktura
- Tehnologija

GRUPNI FAKTORI

- Vođstvo
- Moć
- Grupe i timovi
- Konflikti

INDIVIDUALNI FAKTORI

- Ličnost
- Percepcija
- Vrednosti i stavovi

PONAŠANJE ZAPOSLENIH

EFEKTI PONAŠANJA

- Produktivnost
- Zadovoljstvo
- Odsustvovanje
- Fluktuacija

ORGANIZACIONI FAKTORI

1. ORGANIZACIONA KULTURA

-sistem pretpostavki, vrednosti i normi ponašanja koje su članovi jedne organizacije razvili i usvojili kroz zajedničko iskustvo i koji usmeravaju njihovo mišljenje i ponašanje

Značaj organizacione kulture:

- Utiče na strateške odluke u preduzeću:
  - a) definisanje poslovnog područja,
  - b) izbor ciljeva i strategije
- Determiniše sposobnosti preduzeća da se prilagode promenama okruženja
- Predstavlja mehanizam koordinacije u preduzeću
- Može biti vrlo efikasan mehanizam kontrole ponašanja zaposlenih
- Značajno smanjuje konflikte u organizaciji

Sadržaj organizacione kulture:

- 1) KOGNITIVNI ELEMENTI:
  - Pretpostavke
  - Verovanja
  - Vrednosti
  - Norme
- 2) SIMBOLIČKI ELEMENTI:
  - Semantički simboli: jezik, žargon, mitovi, priče,
  - Bihejvioristički simboli: rituali i ceremonije, obrasci ponašanja
  - Materijalni simboli: spoljni i unutrašnji izgled prostorija, logotip, način oblačenja.

Izvori organizacione kulture:

- a) Nacionalna kultura
- b) Vrsta business-a i grane industrije
- c) Ličnost osnivača i/ili dominantnog lidera

BusinessAcademy

**O
R
G
A
N
I
Z
A
C
I
O
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

Proces promene organizacione kulture

**ZATVARANJE JAZA KROZ
SPROVOĐENJE PROMENA
KULTURE**

**IDENTIFIKOVANJE
JAZA I STRATEGIJE
ZATVARANJA**

**PLANIRANJE CILJNE
KULTURE**

**DIJAGNOZA POSTOJEĆE
KULTURE**

Metodi i sredstva promene organizacione kulture

1. VERBALNO KOMUNICIRANJE
2. NEVERBALNO KOMUNICIRANJE
3. SIMBOLIČKO KOMUNICIRANJE
4. ORGANIZACIONI SISTEMI

Metodi i sredstva promene organizacione kulture

1. VERBALNO KOMUNICIRANJE

- a) Sastanci
- b) Neposredna verbalna komunikacija ili ubeđivanje
- c) Pisano komuniciranje

Metodi i sredstva promene organizacione kulture

2. NEVERBALNO KOMUNICIRANJE

- a) Ponašanje menadžera
- b) Identifikovati pravila ponašanja za menadžere
- c) Sastaviti kodeks ponašanja za menadžere
- d) Kontrolisati poštovanje kodeksa ponašanja

Metodi i sredstva promene organizacione kulture

3. SIMBOLIČKO KOMUNICIRANJE

- a) Jezički simboli
- b) Rituali
- c) Materijalni simboli

Metodi i sredstva promene organizacione kulture

4. ORGANIZACIONI SISTEMI

- Sistem nagrađivanja
- Sistem ocenjivanja učinka
- Sistem edukacije
- Sistem planiranja i kontrole
- Informacioni sistem

ORGANIZACIONI FAKTORI:

2. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Organizaciona struktura označava sve postojeće veze i odnose između pojedinih faktora reprodukcije i unutar njih samih u okviru preduzeća

Elementi organizacione strukture

- organizacija radne snage
- organizacija sredstava za rad
- organizacija predmeta rada
- organizacija funkcija
- organizacija radnih mesta
- organizacija vlasničkih odnosa

Faktori organizacione strukture

UNUTRAŠNJI FAKTORI:

- a) karakter proizvoda
- b) karakter sredstava za proizvodnju
- c) struktura i stručnost kadrova
- d) veličina preduzeća
- e) lokacija

SPOLJNI FAKTORI:

- a) tržište
- b) konkurencija
- c) regulativa

Organizaciona shema preduzeća

Organizaciona shema je grafički prikaz organizacione strukture preduzeća ili nekih njegovih delova

NAMENA:

- prikazivanje postojeće strukture
- planiranje buduće strukture
- analiza funkcionisanja organizacije

Vrste organizacionih struktura

BusinessAcademy

O
R
G
A
N
I
Z
A
C
I
O
N
I

F
A
K
T
O
R
I

-
1. Linijske strukture
  2. Funkcijske strukture
  3. Organske strukture

GRUPNI FAKTORI ORGANIZACIONOG PONAŠANJA

GRUPNI
FAKTORI

Na ponašanje ljudi u organizaciji na grupnom nivou utiču:

1. VOĐSTVO
2. GRUPE
3. TIMOVI
4. KONFLIKTI
5. MOĆ

BusinessAcademy

1. VOĐSTVO

GRUPNI
FAKTORI

- Vođstvo je aktivnost na oblikovanju ponašanja ljudi u organizacijama
- Stil vođstva je način na koji menadžer usmerava ponašanje podređenih i sredstva koja koristi da ih pridobije ili privoli na određeno ponašanje

KLASIČNI STILOVI VOĐSTVA:

- 1) autokratski,
- 2) liberalni i
- 3) demokratski

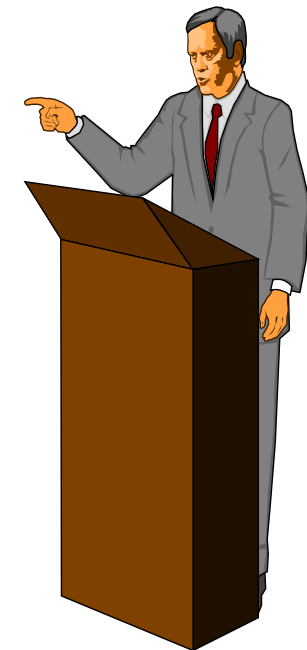

Autokratski stil vođenja

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- Vođa sam donosi odluke
- Visok stepen zavisnosti od lidera
- Može demotivisati radnike
- Dobar za određenu vrstu poslova u kojima odluke treba da budu donesene brzo i odlučno (mala preduzeća)

Demokratski stil vođenja

GRUPNI
FAKTORI

- Uključenost podređenih u proces donošenja odluka (decentralizovano odlučivanje)
- Interakcija, rešavanje problema tamo gde su nastali, fleksibilnost
- Može uticati pozitivno na motivaciju
- Može usporiti proces donošenja odluka (srednja i velika preduzeća)

Liberalni stil vođenja

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

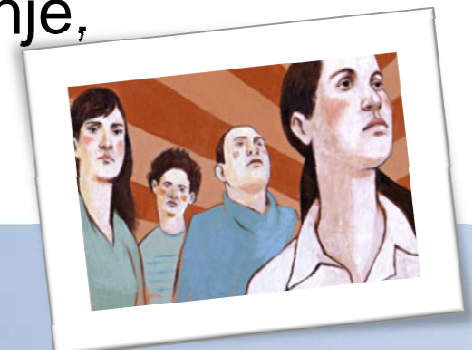
- Svi zaposleni su uključeni u odlučivanje, lider je samo prvi među jednakima
- Veoma koristan u organizacijama gde su kreativne ideje važne
- Koordinacija i donošenje odluka zahtevaju mnogo vremena
- Zasniva se na dobrom timskom radu

2. MOĆ I AUTORITET

- **Moć** je sposobnost menadžera da utiče na druge ljude, odnosno sposobnost da se menja stav ili ponašanje pojedinaca ili grupa u kompaniji
- Menadžeri mogu ostvariti moć korišćenjem raznih oblika izvora moći, kao na primer: nagrađivanje, kažnjavanje, prava.

Individualna moć

- Osnova moći predstavlja ono što pojedincu daje moć:
  1. **Sila.** Moć koja za osnovu ima silu zove se moć prinude.
  2. **Nagrada.** Moć koja za osnovu ima nagrade zove se moć nagrađivanja.
  3. **Ubeđivanje.** Ova vrsta moći koja se zasniva na sposobnosti superiornog člana grupe da ubedi ostale u legitimnost svojih želja naziva se moć ubeđivanja.
  4. **Znanje.** Onaj ko ima znanje potrebno organizaciji ima moć koju nazivamo moć znanja.

Izvori moći

GRUPNI
FAKTORI

- Izvori moći pokazuju kako je pojedinac došao u poziciju da stekne osnovu moći
  - **Pozicija** u formalnoj grupi mu automatski daje osnove moći.
  - **Lične karakteristike.**
  - **Ekspertiza.**
  - **Šansa.**

BusinessAcademy

G R U P N I F A K T O R I

Kako ja dolazim u situaciju da steknem moć?

- Pozicija
- Lične karakteristike
- Ekspertiza
- Šansa

Šta ja koristim da steknem moć ?

- Sila
- Nagrada
- Ubeđivanje
- Znanje

Autoritet i vrste autoriteta

- AUTORITET – ugled koji ima određena ličnost zasnovan na moralnim, intelektualnim, radnim i drugim kvalitetima
- AUTORITET – princip organizacije po kome:
  - a) Nosioци funkcije menadžmenta imaju ovlašćenje da zahtevaju izvršavanje aktivnosti kojima se ostvaruju ciljevi organizacije
  - b) Vrší se regulisanje odnosa među ljudima u njihovom izvršavanju zadataka pri tehničkoj podeli rada u sklopu jedne organizacije

Delegiranje autoriteta

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

DELEGIRANJE AUTORITETA – menadžerska aktivnost putem koje se:

- Vršiti distribucija poslova u organizaciji između njenih članova po liniji komande odnosno nadređenosti i podređenosti
- Obezbeđuje ovlašćenje za obavljanje tih poslova
- Nameću obaveze za efikasno realizovanje tih poslova

Proces delegiranja autoriteta:

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- 1) Dodeljivanje poslova odnosno zadataka podređenim saradnicima
- 2) Davanje ovlašćenja tim saradnicima
- 3) Kreiranje odgovornosti kod svakog od tih saradnika
- 4) Uspostavljanje adekvatnog sistema kontrole korišćenja dodeljenog ovlašćenja

3. GRUPE I TIMOVI

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

Grupa je skup dvoje ili više ljudi koji:

- stupaju u međusobne interakcije,
- dele zajedničke ciljeve i interese,
- percipiraju sebe kao grupu

KAKO GRUPA NASTAJE?

- 1) planski i svesno zbog ostvarivanja nekog cilja
- 2) spontano i nesvesno zbog zadovoljenja nekih potreba

Vrste grupa u organizaciji

1. Formalne grupe:

- Komandne grupe: menadžeri i radnici, struktura autoriteta hijerarhijska
- Grupe zadatka: stručnjaci i/ili predstavnici organizacionih jedinica; struktura autoriteta ujednačena
  - Stalne: komisije
  - Privremene: radne grupe

2. Neformalne grupe:

- Prijateljske grupe: formiraju se na osnovu sličnosti interesovanja članova
- Interesne grupe: formiraju se na osnovu zajedničkog interesa ili cilja koga treba ostvariti

TIMOVI

- Posebna vrsta radnih grupa koja ima sledeće karakteristike:
  - Cilj tima je kolektivni rezultat
  - Visok intenzitet interakcija između članova tima
  - Rezultat rada tima je posledica interakcija unutar njega
  - Pozitivna sinergija
  - Odgovornost tima a ne pojedinačnih članova
  - Veštine i sposobnosti članova tima komplementarne

FAZE RAZVOJA TIMA:

- Formiranje
- Konflikt
- Normiranje
- Učinek
- Raspuštanje

VRSTE TIMOVA

- Timovi za rešavanje problema** (*problem solving teams*)
- Samoupravljujući radni timovi** (*self-managed teams*)
- Projektni timovi**
- Interfunkcionalni timovi** (*cross-functional teams*)
- Virtuelni timovi** (*virtual teams*)

BusinessAcademy

Komponente tima:

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- Mala grupa,
- Zajednički pristup,
- Komplementarna znanja i veštine,
- Predanost zajedničkoj svrsi,
- Specifični poslovni ciljevi,
- Zajednička odgovornost,
- Zajedničko geslo i identitet,
- Entuzijizam,
- Zajednički proživljeni događaji.

4. KONFLIKTI U ORGANIZACIJI

- Konflikt je:
  - neslaganje između dva ili više članova organizacije ili grupa koje se pojavljuje usled toga što dele resurse, radne zadatke, imaju različite ciljeve i stavove
  - proces koji počinje kada jedna strana pretpostavlja da ona druga preduzima ili namerava da preduzme akciju koja ugrožava njene interese
  - situacija kada pojedinci ili grupe rade jedni *protiv* drugih umesto jedni *sa* drugima

Elementi konflikta

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- **Prethodni uslovi za pojavu konflikta:** oskudica resursa, pogrešna politika organizacije, loš sistem nagrađivanja
- **Afektivna stanja pojedinaca i grupa:** stres, tenzija, neprijateljstvo
- **Kognitivna stanja pojedinaca i grupa:** verovanje, svest, saznanje da postoji konfliktna situacija, da druga strana može ili već jeste ugrozila interese subjekta
- **Konfliktno ponašanje (akcije):** od pasivnog otpora do agresije na drugu stranu

Stav prema konfliktima

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- Tradicionalni stav prema konfliktima: konflikti su loši i treba ih izbegavati
- Savremen stav prema konfliktima: Konflikti su neizbežni, nisu ni apriori loši ni dobri, već to zavisi od toga kako su i zašto nastali i kako se rešavaju
- Zadatak rukovodstva preduzeća da upravlja konfliktima tako da obezbedi onaj nivo konflikata koji garantuje optimalne performanse preduzeća.

Intenzitet konflikta

**G
R
U
P
P
I

F
A
K
T
O
R
I**

**Minorno
neslaganj
e ili
nesporaz
um**

**Otvoreni
izazov i
prozivanj
e druge
strane**

**Agresivni
verbalni
napadi i
Pretnje
i
ultimat
umi**

**Agresivn
i fizički
napadi**

**Otvoreni
pokusaj
uništenja
druge
strane**

Negativni efekti konflikata

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- Konflikti narušavaju normalno funkcionisanje preduzeća
- Konflikti naglašavaju emocije umesto razuma prilikom odlučivanja
- Konflikti skreću pažnju sa organizacionih na personalne ciljeve
- Konflikti izazivaju više ljudskih reakcija sa izrazito negativnim efektima: stres, frustraciju i sl.

Pozitivni efekti konflikata

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- Konflikti stimulišu kritičku analizu
- Konflikti motivišu ljude.
- Konflikti su često predznak i uzrok neophodnih organizacionih promena.
- Konflikti pročišćavaju internu sredinu i otklanjaju skrivene sukobe.
- Konflikti između grupa stimulišu saradnju unutar grupe

Upravljanje konfliktima

Kako će se pojedinac ponašati u konfliktu zavisi od toga u kojoj meri nastoji da uvaži interese drugih (integracija), a u kojoj meri nastoji da uvaži sopstvene interese (distribucija)

PET STILOVA REŠAVANJA KONFLIKTA:

**G
R
U
P
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- o **Prilagođavanje**-uvažavanje tuđih ali ne i svojih interesa
- o **Konkurencija**-uvažavanje samo svojih interesa
- o **Saradnja**-uvažavanje i svojih i tuđih interesa
- o **Izbegavanje**-neuvažavanje ni svojih ni tuđih interesa
- o **Kompromis**-delimično uvažavanje i svojih i tuđih interesa

BusinessAcademy

INDIVIDUALNI FAKTORI koji utiču na organizaciono ponašanje

I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I

1. LIČNOST
2. PERCEPCIJA
3. VREDNOSTI I STAVOVI
4. UČENJE

LIČNOST I LIČNE KARAKTERISTIKE

- Ljudi se različito ponašaju na poslu jednostavno zato što su različite ličnosti
- Ličnost: jedinstvena kombinacija karakteristika osobe koja proizilazi iz načina na koji se pojedinac ponaša i stupa u interakcije sa drugima

LIČNOST I LIČNE KARAKTERISTIKE

**I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

Nasleđe:

- Genetska struktura
- Fizičke predispozicije

**LIČNOST I LIČNE
KARAKTERISTIKE**

Okruženje:

- Porodica
- Socijalne grupe
- Kultura

**Situaciona
ograničenja**

Karakteristike ličnosti i posao 1

- **STAROST** – sa starenjem zaposlenog
  - Produktivnost opada / raste?
  - Zadovoljstvo poslom se povećava
  - Smanjuje se verovatnoća odlaska iz organizacije
  - Smanjuje se neopravdano odsustvovanje
- **POL**
  - Ne utiče na produktivnost i performanse
  - Žene se više povinuju autoritetu
  - Muškarci imaju viša očekivanja
  - Žene više odsustvuju sa posla
  - Ne utiče na fluktuaciju

Karakteristike ličnosti i posao 2

- **BRAČNO STANJE**
  - Oženjeni / udate su više zadovoljni poslom
  - Oženjeni / udate manje odsustvuju sa posla i ređe odlaze
- **RADNI STAŽ** – *(vreme provedeno na jednoj poziciji)*
  - Pozitivno utiče na produktivnost
  - Pozitivno utiče na zadovoljstvo poslom
  - Negativno utiče na odsustvovanje sa posla
  - Negativno utiče na fluktuaciju

2. PERCEPCIJA

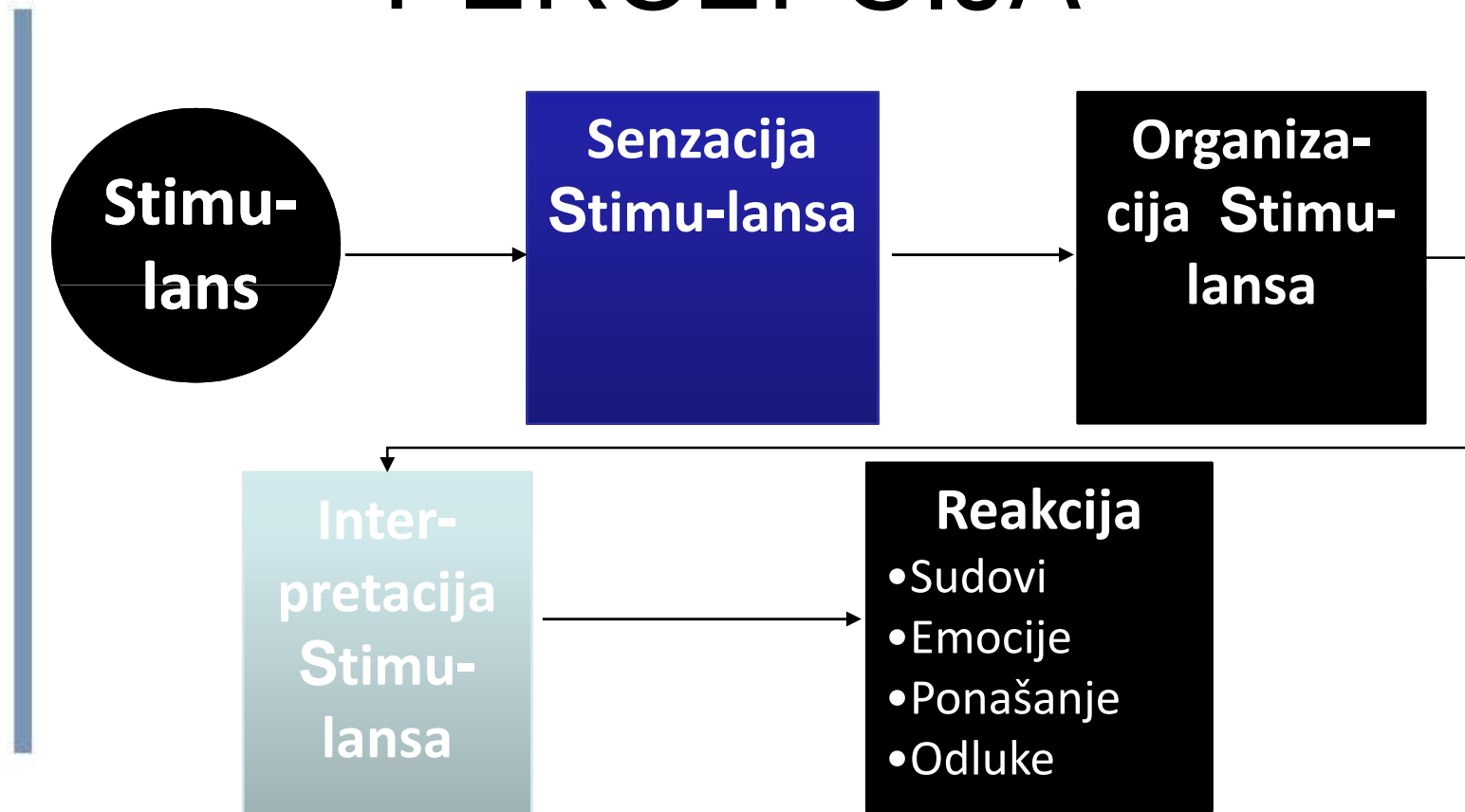
Percepcija se definiše kao proces senzacije, organizacije i interpretacije stimulansa u cilju određivanja njihovog značenja

PERCEPCIJA

I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I

Važnost percepcije

**I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- Ljudi razumeju svet oko sebe, ne onako kakav on jeste, nego onako kako ga oni vide
- Ljudi se ponašaju, ne na osnovu onoga što se stvarno dešava, nego na osnovu sopstvene interpretacije onoga što se dešava
- Kada ljudi situaciju označe realnom, ona postaje realna po svojim posledicama
- Verujem u ono što vidim ili vidim ono u šta verujem
- Čaša do pola puna ili do pola prazna

Faktori percepcije

**I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

POSMATRAČ

- Znanje i iskustvo
- Motivacija
- Interesi

OBJEKAT POSMATRANJA

- Intenzitet stimulansa: (*veličina, buka, miris, boje*)
- Kretanje stimulansa (*reklame na vetar, neonske reklame*)
- Ponavljanje stimulansa
- Kontrast stimulansa u odnosu na okolinu

SITUACIJA

Socijalna percepcija

**I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I**

- OSNOVNA PRAVILA SOCIJALNE PERCEPCIJE
  - Poznavanje sopstvene ličnosti doprinosi tačnijem ocenjivanju drugih ljudi i njihovih postupaka
  - Naše sopstvene karakteristike i osobine utiču na ocenu ponašanja i motiva drugih ljudi
  - Ljudi koji prihvataju sebe onakvim kakvi oni stvarno jesu, imaju tačnije predstave o drugima i uzrocima njihovog ponašanja i više su skloni da imaju pozitivan stav o drugima

Osnovne greške socijalne percepcije

I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I

- **STEREOTIPI:**
  - generalizacija prilikom koje svakom pojedincu pripadniku određene grupe pridajemo sve karakteristike koje ta grupa, po našem mišljenju, ima
- **HALO EFEKAT :**
  - generalnu impresiju o nekome donesemo na osnovu poznavanja samo jedne njegove karakteristike

BusinessAcademy

3. INDIVIDUALNO UČENJE

Učenje je "*relativno stabilna promena ponašanja pojedinca kao rezultat njegovog iskustva*".

OBLIKOVANJE PONAŠANJA

- Uvek treba prvo *odrediti poželjno ponašanje zaposlenih*
- Treba postaviti *standarde dobrog ponašanja*
- Zaposleni treba da dobiju potrebnu *obuku za poželjno ponašanje*
- Treba uvek dati *povratnu informaciju zaposlenima*

Disciplina i kazne u organizaciji

Disciplina se može definisati kao sistematsko izricanje kazni za nepoželjno ponašanje

- DIMENZIJE DISCIPLINE: koje ponašanje se kažnjava a koje ne, koliko se raznih oblika ponašanja kažnjava, kakve su kazne, kolike su kazne, koliko se kazne često primenjuju
- OGRANIČENJE KAŽNJAVANJA: kaznama menadžer *samo pokazuje šta se ne sme raditi* a ne i kakvo se ponašanje od zaposlenog očekuje

Pravila kažnjavanja u organizaciji

I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I

- Kazna treba da sledi odmah po učinjenom postupku.
- Kazna treba da bude umerena
- Treba kazniti nepoželjno ponašanje a ne osobu
- Kazne treba primenjivati dosledno
- Treba javno saopštiti razloge kažnjavanja
- Posle kažnjavanja ne smeju se davati nagrade

BusinessAcademy

4. VREDNOSTI, STAVOVI I ZADOVOLJSTVO POSLOM

I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I

- **VREDNOSTI** predstavljaju uverenja da su određena ponašanja ili stanja više poželjna u odnosu na suprotna ponašanja ili stanja
  - Vrednosti pokazuju kako se treba ponašati i čemu treba težiti a ne kako se ljudi stvarno ponašaju
  - Vrednosti se razvijaju od samog detinjstva, one su vrlo stabilne i teško se menjaju
- **STAVOVI** predstavljaju iskaze ljudi koji pokazuju njihov odnos prema određenom objektu i koji određuju njihovo ponašanje prema tom objektu

BusinessAcademy

Tri vrednosna sistema u SAD-u

I
N
D
I
V
I
D
U
A
L
N
I

F
A
K
T
O
R
I

VREDNOSNI SISTEM	PERIOD	DOMINANTE RADNE VREDNOSTI
Protestantska radna etika	1940- te 1950-te	Težak rad. Konzervativizam. Lojalnost organizaciji
Egzistencijalizam	1960-te 1970-te	Kvalitet života. Nekonformizam. Autonomija. Lojalnost sebi.
Pragmatizam	1980-te 1990-te	Uspeh. Postignuće. Lojalnost karijeri. Ambicija. Status. Težak rad.

Zadovoljstvo poslom

Generalni stav zaposlenog o njegovom poslu: zaposleni zadovoljni poslom imaju pozitivan stav prema njemu a zaposleni nezadovoljni poslom imaju negativan stav prema njemu

- Zadovoljstvo poslom postoji u onoj meri u kojoj su ljudi zadovoljni ishodom samog posla – na zadovoljstvo utiču i očekivanja i zadovoljstvo pojedinim dimenzijama posla
- Jaz između očekivanja i zadovoljstva utiče i na apsolutnu visinu zadovoljstva poslom

Faktori zadovoljstva poslom:

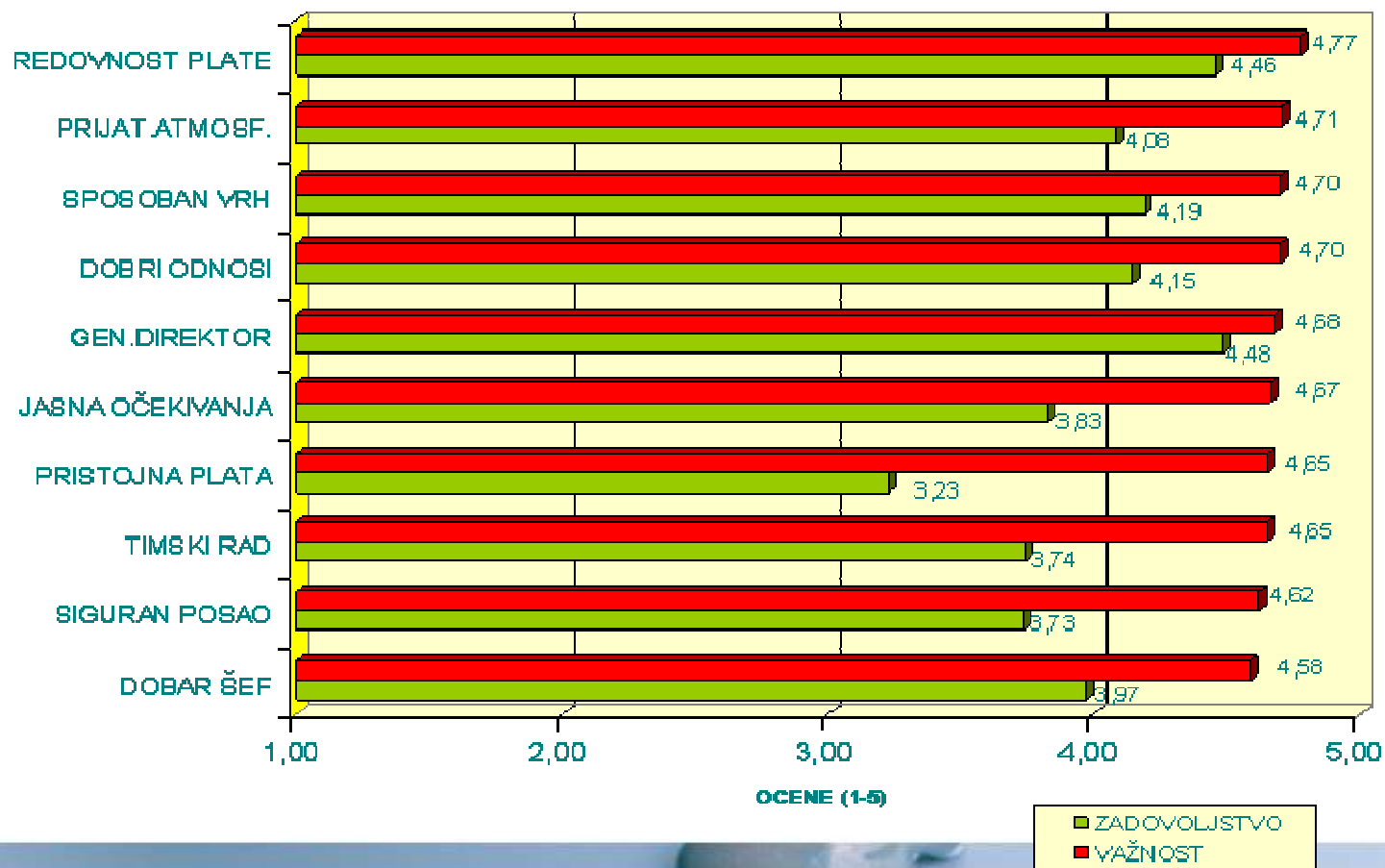
- ORGANIZACIONI:
  - Raznovrsnost posla, autonomija,
  - Sistem nagradjivanja
  - Radni uslovi
  - Kolege na poslu
- INDIVIDUALNI:
  - Sklad ličnih interesovanja i posla
  - Radni staž i starost
  - Pozicija i status
  - Ukupno zadovoljstvo životom

BusinessAcademy

NAJVAŽNIJE DIMENZIJE ZADOVOLJSTVA POSLOM

BusinessAcademy

PITANJA?
KOMENTARI?

HVALA NA PAŽNJI !

